

**VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL INTERNETO SVETAINĖS PASLAUGŲ VIEŠOJO PIRKIMO TECHNINIŲ
SPECIFIKACIJŲ RENGIMO REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO**

2014 m. birželio 27 d. Nr. 1S-100
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 8² straipsnio 1 dalies 4 punktu bei įgyvendindamas Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2011–2014 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2011–2014 metų programos patvirtinimo“, priedo „Nacionalinės kovos su korupcija 2011–2014 metų programos įgyvendinimo priemonių planas“ 4.2¹ priemonę,
tvirtinu Interneto svetainės paslaugų viešojo pirkimo techninių specifikacijų rengimo rekomendacijas.

Direktorius

Žydrūnas Plytnikas

INTERNETO SVETAINĖS PASLAUGŲ VIEŠOJO PIRKIMO TECHNINIŲ SPECIFIKACIJŲ RENGIMO REKOMENDACIJOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Interneto svetainės paslaugų viešojo pirkimo techninių specifikacijų rengimo rekomendacijų tikslas – padėti perkančiosioms organizacijoms rengti interneto svetainės paslaugų (interneto svetainės sukūrimo ir (ar) modernizavimo) (toliau – interneto svetainės paslaugos) viešojo pirkimo technines specifikacijas, kurios atitiktų Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas).

2. Rengiant interneto svetainės paslaugų viešojo pirkimo technines specifikacijas būtina vadovautis Viešųjų pirkimų įstatymo 25 straipsnio nuostatomis. Perkančioji organizacija, atlikdama mažos vertės pirkimus, gali nesivadovauti Viešųjų pirkimų įstatymo 25 straipsnyje nustatytais reikalavimais, tačiau bet kuriuo atveju ji turi užtikrinti Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnyje nurodytų principų laikymąsi. Techninė specifikacija turi užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti paslaugų teikėjų. Techninių specifikacijų rengimui perkančioji organizacija gali pasitelkti ekspertus.

II. TECHNINIŲ SPECIFIKACIJŲ RENGIMAS

3. Rengiant interneto svetainės paslaugų viešojo pirkimo techninę specifikaciją perkančiajai organizacijai rekomenduojama įtraukti šiuos reikalavimus:

3.1. Bendrieji reikalavimai:

3.1.1. Jei perkančioji organizacija yra valstybės institucija, savivaldybės institucija ar įstaiga, ji rengdama techninę specifikaciją turi įtraukti reikalavimą, jog interneto svetainė turi atitikti Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo patvirtinimo“, taip pat interneto svetainė turi būti pritaikyta naudotis neįgaliesiems, vadovaujantis Neįgaliesiems pritaikytų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainių kūrimo, testavimo ir įvertinimo metodinėmis rekomendacijomis, patvirtintomis Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2004 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. T-40 „Dėl Neįgaliesiems pritaikytų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainių kūrimo, testavimo ir įvertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“;

3.1.2. Jei perkančioji organizacija savo interneto svetainėje planuoja teikti ar teikia viešąsias ar administracines paslaugas, rekomenduojama atsižvelgti į Kuriamų viešųjų ir administracinių elektroninių paslaugų tinkamumo naudotojams užtikrinimo priemonių metodines rekomendacijas, patvirtintas Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2014 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. T-65 „Dėl Kuriamų viešųjų ir administracinių elektroninių paslaugų tinkamumo naudotojams užtikrinimo priemonių metodinių rekomendacijų patvirtinimo“;

3.1.3. Interneto svetainė turi būti optimizuota populiariausioms paieškos sistemoms;

3.1.4. Interneto svetainės autorių turinės teisės (ir (ar) teisės į interneto svetainės dizainą, jei jis yra pirkimo objektas ar sudedamoji jo dalis) turi būti perduodamos perkančiajai organizacijai neribotam laikotarpiui po interneto svetainės priėmimo akto pasirašymo;

3.1.5. Paslaugų teikėjas, suteikęs interneto svetainės kūrimo ar modernizavimo paslaugas, privalo perkančiajai organizacijai pateikti projektinę dokumentaciją – naudotojo, administratoriaus instrukcijas ir kitą techninę dokumentaciją;

3.1.6. Jei interneto svetainė modernizuojama, ji turi būti suderinama su ankstesne interneto svetainės versija, t. y. į naująją interneto svetainę turi būti perkelti visi (*arba perkančiosios organizacijos nurodyti*) duomenys iš ankstesnės interneto svetainės versijos.

3.2. Reikalavimai interneto svetainės stiliui ir atvaizdavimui:

3.2.1. Interneto svetainė turi būti pritaikyta darbui su mobiliaisiais įrenginiais;

3.2.2. Interneto svetainė turi vienodai funkcionuoti bei būti atvaizduojama visose populiariausiose interneto naršyklėse;

3.2.3. Turi būti laikomasi Pasaulinio interneto tinklo konsorciumo (*angl. World Wide Web Consortium, W3C*) rekomendacijų, apibrėžiančių interneto svetainių modeliavimo kalbų naudojimą. Jas galima rasti adresu <http://www.w3.org/TR>. Šis reikalavimas būtų laikomas išpildytu, jei *W3C Markup Validation Service* (<http://validator.w3.org>) neranda klaidų (*įspėjimų gali būti*);

3.2.4. Interneto svetainės vartotojo sąsajai realizuoti turi būti naudojami pakopinio stiliaus aprašai (*angl. Cascading Style Sheets, CSS*), kurie privalo būti atskirti nuo programinio kodo;

3.2.5. Informacija interneto svetainėje ir jos duomenų bazėje turi būti koduojama UTF-8 (*angl. 8-bit Unicode Transformation Format*) koduote ir palaikyti įvairių kalbų simbolius;

3.2.6. Jeigu interneto svetainės vartotojo sąsajoje naudojamos technologijos, reikalaujančios įskiepių, *pavyzdžiui, Adobe Flash ar Java*, vartotojo kompiuteryje nesant reikiamo įskiepio, turi būti parodomas pranešimas su aiškiais nurodymais, kokiu būdu galima įdiegti naujausią reikiamo įskiepio versiją.

3.3. Reikalavimai interneto svetainės turinio valdymo sistemai ir administravimui:

3.3.1. Turinio valdymo sistema (toliau – TVS) turi sudaryti galimybę redaguoti turinio blokus numatytose interneto svetainės vietose, neatliekant papildomų programavimo darbų;

3.3.2. Teksto rengyklė turi veikti WYSIWYG principu (*angl. What You See Is What You Get, liet. „tai, ką matote, atitinka tai, ką gauosite“*) arba analogišku. Informacija joje turi būti lengvai įkeliamą iš Microsoft Office, OpenOffice ar analogiškų programų su galimybe panaikinti visus teksto redaktorių įvestus formatavimus, turi turėti lentelių kūrimo, formatavimo bei redagavimo galimybę, pagrindines teksto redagavimo ir formatavimo funkcijas (lygiavimas, pastraipos, numeravimas, spalva ir t. t.), paveikslėlių, vaizdo, garso įrašų įkėlimo funkciją į tekstą iš saityno galerijos ar kompiuterinės laikmenos. Paveikslėliams turi būti numatyta galimybė juos sumažinti iki reikiamo dydžio išlaikant proporcijas. Paveikslėlių sumažinimas turi būti realizuotas pakeičiant fizinį paveikslėlio dydį, o ne nurodant kitą dydį HTML (*angl. Hyper Text Markup Language*) žymoje;

3.3.3. Turi būti numatyta galimybė kiekvieną straipsnį skelbti įvairiose svetainės vietose (kurti nuorodas nedubliuojant duomenų), nustatyti skelbimo terminus ir prioritetus. Taip pat turi būti realizuota straipsnių automatinio archyvavimo galimybė;

3.3.4. Interneto svetainė turi turėti galimybę valdyti RSS (*angl. Really Simple Syndication*) kanalus, naujienas siųsti el. paštu, administruoti vartotojus, užsisakančius naujienas, straipsnius, aktualijas, multimediją, teisės aktus ir kitus atsinaujinančius elementus interneto svetainėje. Naujiena turėtų būti suprantama kaip naujo teksto paskelbimas, papildymas. Naujienų gali būti kelios grupės. Skelbiant naujienas interneto svetainėje turi būti galimybė pasirinktinai išsiųsti arba neišsiųsti tą naujienų grupę užsisakiusiems vartotojams. Prenumeratoriai turi gauti tik užsakytas naujienas;

3.3.5. Turi būti numatyta interneto svetainės duomenų bazės ir svetainės informacijos automatinio atsarginio kopijavimo galimybė, duomenų bazės ir informacijos kopijavimas privalo būti numatytas interneto svetainės techninės priežiūros ar interneto svetainės talpinimo paslaugos (*angl. web hosting*) teikimo sutartyje;

3.3.6. Turi būti įdiegta galimybė, leidžianti apriboti prieigą prie administravimo dalies naudojant tinklo IP adresų šablonus. Juos valdyti ir koreguoti nustatant draudimus ir leidimus prisijungimams (*pavyzdžiui, naudojant 123.*.* bus draudžiama arba leidžiama prieiga tiems,*

kurie jungiasi iš šio potinklio arba IP adreso), šis reikalavimas turi būti numatytas interneto svetainės talpinimo paslaugos (*angl. web hosting*) ar infrastruktūros paslaugos teikimo sutartyje;

3.3.7. Turi būti numatyta galimybė valdyti robotų ribojimo protokolą (*Robots Exclusion Protocol robots.txt*), nurodyti, kurias svetainės dalis leisti pasiekti paieškų robotams ir kurias drausti. Turi būti užtikrintas automatinis protokolo valdymas be papildomo administratoriaus įsikišimo, kai informacija pažymima kaip neskelbiama ar jos pateikimui uždedamas draudimas;

3.3.8. Turi būti patikrinamos interneto svetainėje atsiradusios klaidos (*pavyzdžiui, neegzistuojančios nuorodos ir pan.*). Neveikiančių nuorodų ir klaidų radimui galima naudotis laisvai prieinamais įrankiais (*pavyzdžiui, http://www.w3.org/Status.html*);

3.3.9. TVS turi leisti dirbti keletui administratorių vienu metu: keli nepriklausomi administratoriai turi turėti galimybę vienu metu kurti turinį, tuo pat metu interneto svetainės lankytojai turi turėti galimybę jį pasiekti. TVS turi neleisti vienu metu keliems administratoriams redaguoti to paties turinio objektą (*užrakinimo mechanizmas*);

3.3.10. Interneto svetainė turi turėti galimybę keisti interneto svetainės šaltinio kodą (*angl. source code*), o TVS - galimybę tiesiogiai įvesti ir redaguoti naudotojo stiliaus aprašą;

3.3.11. Administravimo sistemoje turi būti interneto svetainės administratorių registras, standartinių vaidmenų pasirinkimas, naudotojo teisių ir TVS leistinių funkcijų priskyrimas.

3.4. Reikalavimai interneto svetainės saugumui:

3.4.1. Siekiant užtikrinti interneto svetainės saugumą, turi būti laikomasi Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 716 „Dėl Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, Saugos dokumentų turinio gairių aprašo ir Valstybės informacinių sistemų, registų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo ir elektroninės informacijos svarbos nustatymo gairių aprašo patvirtinimo“, reikalavimų;

3.4.2. Turi būti sudaryta galimybė tam tikrą informaciją pasiekti naudojantis tik saugiu HTTPS (*angl. Hypertext Transfer Protocol Secure, liet. Saugus hyper teksto perdavimo protokolas*) ryšiu;

3.4.3. Interneto svetainėje turi būti užtikrinamas saugumas programos lygmeniu, duomenų bazės lygmeniu, duomenų bazės įrašo lygmeniu;

3.4.4. Turi būti įdiegta apsauga nuo automatizuoto užklausų, pranešimų siuntimo, naudojant CAPTCHA (*angl. Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart*) ar lygiavertę technologiją;

3.4.5. Interneto svetainėje turi būti skelbiamų elektroninio pašto adresų apsauga nuo automatizuoto jų nuskaitymo ir panaudojimo;

3.4.6. Prieigos prie TVS valdymo sistema turi užtikrinti prisijungimo slaptažodžių sudarymą pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus slaptažodžių sudėtingumui (*pavyzdžiui, slaptažodis turėtų būti sudarytas iš ne mažiau kaip 8 simbolių, būtinai turėti bent vieną skaitmenį ir kokį nors specialų simbolį ir pan.*);

3.4.7. Turi būti numatyta apsauga nuo kenkėjiško kodo įkėlimo į interneto svetainę (*pavyzdžiui, apribota galimybė įkelti bylas su plėtiniais .com, .exe, .bat ir pan.*);

3.4.8. Sukurta interneto svetainė negali turėti Open Web Application Security Project (OWASP) Top 10 periodiškai skelbiamame aktualiaame dokumente ir ankstesnėse šio dokumento versijose nurodytų pažeidžiamumų.

4. Perkančioji organizacija techninėje specifikacijoje turėtų nurodyti, koks turi būti interneto svetainės turinys ir struktūra, galimi dizaino sprendimai.

5. Perkančioji organizacija gali įtraukti reikalavimus dėl garantinės priežiūros, pavyzdžiui, tokius:

5.1. Paslaugų teikėjas privalo ne mažiau kaip 1 metus teikti nemokamą garantinę priežiūrą. Interneto svetainės garantinės priežiūros teikimo pradžia laikoma paslaugų priėmimo-perdavimo akto pasirašymo diena;

5.2. Garantinė priežiūra turi apimti:

5.2.1. Kritinių klaidų šalinimą, *pavyzdžiui, techninių, loginių ir pan. klaidų, kurios stabdo tolimesnį interneto svetainės naudojimą;*

5.2.2. Nekritinių klaidų šalinimą, *pavyzdžiui, kai naudojantis interneto svetaine gaunamas klaidos pranešimas, o interneto svetainės veikimas neatitinka viešojo pirkimo–pardavimo sutartyje nustatytų sąlygų;*

5.2.3. Skubią pagalbą įsilaužimo atveju ir interneto svetainės informacijos atstatymą per perkančiosios organizacijos nurodytą laikotarpį po pranešimo užregistravimo (*perkančioji organizacija nurodo konkretų laikotarpį*).

6. Perkančioji organizacija gali įtraukti reikalavimus dėl interneto svetainės administratorių apmokymo:

6.1. Turi būti apmokomi, *pavyzdžiui, 2 interneto svetainės administratoriai;*

6.2. Apmokymai vedami lietuvių kalba perkančiosios organizacijos patalpose ir perkančiosios organizacijos darbo valandomis;

6.3. Tam tikrą laikotarpį (*pavyzdžiui, vienerius metus*) paslaugų teikėjas nemokamai konsultuoja interneto svetainės administratorius (*internetu, el. paštu, telefonu*).

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

7. Perkančioji organizacija Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje iš anksto skelbia (mažos vertės pirkimų atveju – gali skelbti) pirkimų techninių specifikacijų projektus.
